

Sänkt moms på konsthantverk !!

Detta är en fråga som måste uppmärksammas även av Kulturutredningen: Reducera den 25% varumomsen på konsthantverk. När bokens framtid spåddes osäker för något decennium sedan sänktes bokmomsen. Nu är det Konsthantverkets tur! Gå in och stöd området, inte minst den s k brukskonsten som förknippas så starkt med konsthantverket.

För bildkonsten räknas 12% moms, alternativt möjligheten att verka utanför momssystemet. När gränserna mellan olika konstnärliga genrer blir allt vagare – inte minst mellan bildkonst och konsthantverk – är skillnader i beskattningen högst besynnerlig, för både utövare och publik. Även bildkonsten arbetar med möjligheter till serier, mångfaldigande och funktion – kriterier som annars fått definiera konsthantverket.

Förnyelsen och debatten inom konsthantverksområdet är stark och livaktig och intresset för samtida konsthantverk stort – i synnerhet på högskolorna i Göteborg och Stockholm. Parallellt lever den näringsinriktade brukskonsten sitt liv – i nära kontakt med en bred publik, inte sällan på landsbygden med möjligheter till upplevelser och profilering för besöksnäringen! Det är konstnärer, entreprenörer, ensamföretagare vars verksamhet tyngs av inte minst momsbeskattningen, ökade energipriser et c . De som drar runt sin verksamhet gör det ofta med långtgående kompromisser vad gäller liv, arbete och konstnärskap.

'Handgjort' som främsta försäljningsargument räcker inte långt i konkurrens av handgjorda importföremål för en billig peng på t ex Ikea och åtskilliga andra detaljhandelsföretag. Idag beskattas varorna lika – 25% !! Det näringsinriktade konsthantverket står även inför en rad utmaningar av strukturell karaktär: bl a genomgår den för området traditionella formen av konsthantverkskooperativ en omprövningens tid; dess framtid är osäker och det statliga ekonomiska stödet är under översyn. Framtidens villkor ligger i att utveckla sitt konstnärliga uttryck och specialiserade materialkunskap mot nya nischer, söka nya modeller för att kommunicera sitt värde via olika försäljningskanaler.

Konsthantverket har ändå i flera avseende en privilegierad position i samtiden!

Konsumtion handlar inte längre primärt om behov utan om begär: känslor, drömmar, sinnesupplevelser, estetik, värderingar och identitet. Detsamma gäller i hög grad även konsumtion av aktiviteter och platser. I en global värld där allt är kopier blir det viktigare än någonsin att tillhandahålla det unika, att veta sitt värde och kommunicera det. Detta svarar konsthantverket väl emot. Konsthantverk representerar inte endast materialkunskap och handens verk; det är bärare av en rad sociala och kulturella värden. Det rymmer inte sällan en intimitet och ett personlig berättande som inbjuder till ett reflexivt socialt och konsumtionskritiskt perspektiv. Inte minst har den breda allmänheten en varm relation till den s k brukskonsten. Konsthantverket representerar ofrånkomligt ett kulturarv med starka kopplingar till människors sinnliga vardagserfarenheter – här och nu.

En särbeskattning av Konsthantverkets produkter med t ex 12 eller 6 % bidrar till att:

- **identifiera, särskilja och tydliggöra det nationella konsthantverkets produkt som bärare av specifika värden för publiken/brukaren!**
- **skapa likvärdig momsbeskattning för likvärdiga konstformer (jämställs i andra sammanhang t ex Konstnärsnämndens stipendier).**
- **skapar bättre ekonomiska marginaler för utövaren/ konsthantverkaren och därmed utrymme för konstnärlig utveckling av brukskonsten (kortare/exklusivare serier).**
- **kreditera det sociala och kulturella värde som konsthantverket som näring bidrar med till allmänhet och inom lokal och regional profilering (besöksnäring)**
- **stödja utvecklingen av ett levande kulturarv och i hög grad en levande landsbygd**

Inlägg till Skuggutredningen.se

Undertecknas 31/11 2008

*Pernilla Norrman, Malmö
Keramiker – medlem KHVC och KIF*

*Jennifer Forsberg, Brösarp
keramiker – medlem KHVC och KRO*

*Signe Persson Melin, Malmö
Keramiker, professor emerita – medlem KHVC och KIF*

*Lena Willhammar, Åhus
keramiker – medlem KHVC, KIF*